

Visitationstal 9 feb 2020 i Österlövsta kyrka, Tierps pastorat

Kära församlingsbor, personal, förtroendevalda och ideella medarbetare i Tolfta, Hållnäs-Österlövsta och Västlands församlingar. På uppdrag av biskopen i Uppsala stift, Karin Johannesson, har jag nu Under dessa dagar har jag fått uppleva goda samtal, ett starkt engagemang och en stor gästfrihet. Ett varmt tack för allt detta! Nu har stunden kommit då det är dags att sammanfatta dagarna här hos er.

I församlingsinstruktionen, för ert nya, stora pastorat – Tierps pastorat – som den 1 januari i år fyllde 5 år – så står det, att det gamla ortsnamnet "Tierp" kan betyda "*de gudomliga ängarna*". Vilket härligt namn, vilket härligt mål att sträva efter - att tillsammans bygga och gestalta en levande Kyrka *just nu, just här* - på dessa era gudomliga ängar! Och visst har jag under denna visitation fått upplevt att det verkligen finns sådant som växer och frodas på era ängar, sådant som har ett gudomligt ursprung, t.ex. när jag fått möta så många engagerade medarbetare här i pastoratet, som verkligen utstrålar arbetsglädje och bär på spännande visioner... Det har varit inspirerande att ta del av detta.

Men först något om visitationen, som sker regelbundet, tidigare vart sjätte år, men numera vart fjärde år. Då kommer växelvis biskop och kontraktsprost för att visitera församlingarna i ett pastorat. Den senaste biskopsvisitationen, i februari 2016, var den första i ert nyfödda pastorat, då var det biskop Ragnar Persenius som var här. Innan dess visiterade biskop Ragnar både Hållnäs-Österlövsta och Västlands församlingar år 2009. De senaste tre olika prostvisitationer hölls i de dåvarande tre församlingarna – i Tierps församling var det en domprostvisitation av Tuulikki Koivunen Bylund i oktober 1996, och till Österlövsta och Hållnäs församlingar kom kontraktsprost Svenny Hellström i april 2003 och till Västlands församling kom han i september samma år.

Den här visitationen har förberetts med en förvaltningstillsyn av Stefan Bosbach och Anders Hedman. Anders Hedman har även varit notarie vid den här visitationen och kommer att sammanfatta intrycken i ett utförligare protokoll. Kyrkobokföringsinspektör Anders Grape har också gjort ett besök och hans protokoll bifogas, som en bilaga till visitationsprotokollet. Detta kommer att tas upp i domkapitlet och skickas till er för fortsatt reflektion.

Att visitera är en gammal tradition i vår Kyrka och ett tecken på att vi hör ihop i ett större sammanhang. Tierps pastorat är en del av Upplands norra kontrakt, Uppsala stift, Svenska kyrkan och ytterst den världsvida Kyrkan. Om visitationer förr, framför allt, handlade om kontroll, så betonas idag istället dialog och ömsesidighet – vi hjälper varandra att se vad det innebär att vara kyrka *just här* och *just nu* och i ert fall i Tolfta, Hållnäs-Österlövsta & Västlands församlingar år 2020. Ofta ser det ganska olika ut i församlingarna i ett större pastorat. De mindre församlingarna skiljer sig framför allt i relation till den större församlingen, i centralorten - i ert fall Tolfta församling - i köpingen Tierp.

Ni konstaterar i er Församlingsinstruktion att "*Olikheter är en styrka*" och det kan verkligen vara sant – när man tar vara på olikheten och låter den berika helheten! Men olikhet är också en utmaning – det är lätt att glatt bjuda upp till dans, men det kan vara betydligt svårare när sedan dansen drar igång och man upptäcker att man tydligen inte dansar i samma takt eller att man kanske inte ens dansar samma dans, som man är van vid och som man tryggt dansat i så många år. Och är man sedan tre som ska dansa tillsammans är det svårt att undvika att man trampar på varandras tår då och då... Utmaningen är att hitta tryggheten och glädjen i en gemensam dans - som passar för alla tre församlingar. För att nå dit krävs en stor lyhördhet för varandra! Att verkligen lyssna in alla och att t.o.m. vara beredd att ompröva sin uppfattning, innan stora, viktiga beslut ska tas!

Engagemanget är både en stor tillgång i ert arbete och bidrar naturligtvis till viss friktion i tider av svåra prioriteringar. Ni har många kyrkor och församlingshem och kanske kommer ni inte att kunna behålla alla era fastigheter, fast hjärtat blöder hos många t.ex. syföreningens medlemmar, som ofta gjort så många viktiga, ideella insatser.

Men vägen framåt behöver kanske inte alltid handla om att minska antalet fastigheter – jag råder er att besöka och hämta idéer från församlingar som hittat nya kreativa sätt, för att finansiera sin verksamhet och sina fastigheter. Församlingar som hittat fler inkomstkällor än medlemsavgifter.

En framtidsmöjlighet är de olika byggnadsprojekt som är på gång. Jag tänker i första hand på området vid Karlholms strand och Siggbo i Tierp. Både Siggbo och Karlholms strand ligger mycket nära era befintliga kyrkor och församlingshem. Med öppna, välkomnande kyrkor och en fortsatt satsning på att utbilda och leda en växande skara volontärer, så kan mycket hända när hundratals nyinflyttade blir era närmaste grannar.

Ni har vackra kyrkor och det finns på det stora hela en god ordning i kyrkorna. Kyrkorna är rum för helighet och andakt samtidigt som de möjliggör gemenskap och glädje. Flera kyrkor saknar inventarieansvarig kyrkvärd. Det behöver åtgärdas snarast. Övriga synpunkter från vår inventariegenomgång återfinns i vårt protokoll.

I samtalet om kyrkor och gudstjänster har vi talat mycket om vikten av att hålla kyrkorna öppna så mycket som möjligt. Vi har funderat över: vad förkunnar en öppen kyrka och vad säger en stängd kyrka? Särskilt under sommarmånaderna föreslår jag att ni provar att låta någon eller några av era kyrkor var öppna dygnet runt.

Det finns många byggnadsplaner för era kyrkor och församlingshem. Att ta bort kyrkbänkar, altarring eller bygga bort trappsteg till koret är några förslag. Det saknas dessutom handikapptolett i flera kyrkor. Sammantaget kräver det här prioriteringar. Var ska ni börja? Vad ska ni vänta med? Återigen så är det en svår process. Men om ni ser på pastoratet som en kropp, som har flera kroppsdelar, som behöver vård, så vill ju kroppen att man börjar någonstans. Den lider ju bara mer om man dröjer. Inte blir armen ledsen för att ni börjar med att sköta om foten och inte blir foten arg för att ni tar hand om huvudvärken. Ni är tre församlingar som sitter i samma båt. Hela båten behöver skötas solidariskt och det innebär vissa uppoffringar.

Vi har samtalat om vikten av att knyta ihop verksamheten med gudstjänsten. Det sker allra tydligast i vardagsgudstjänsterna. Men det kan utvecklas även i söndagsgudstjänsten. Fråga kören, fråga barnen eller fråga deltagarna i den öppna verksamheten vad vi tillsammans ska be om på söndag. Låt er gärna inspireras av färdigskrivna förböner ur någon bok, men se till att den utformas i er lokala kontext och det gör den bäst med hjälp av församlingsborna.

En stor och mycket viktig utmaning för pastoratet är att kommunicera och inbjuda till både dop och konfirmation. Under den senaste 10-årsperioden har det blivit betydligt färre föräldrar som låter döpa sina barn. Det betyder att det är färre barn som får ett tydligt tecken på Guds kärlek. Dopet kan beskrivas som att Gud viskar till barnet: *”Du är mitt älskade barn. Du är min utvalde.”*

Ett liknande problem gäller konfirmationen. Under 2018 konfirmerades bara 15 av pastoratets 66 kyrkotillhöriga 15-åringar, alltså 23 %. De som konfirmerats säger i utvärderingar att de har fått bättre självförtroende och upplever kyrkan som mycket mer relevant. Det är klart att de upplever kyrkan som mer relevant när de har fått en erfarenhet av att Gud är med, vad som än händer. Min viktigaste uppmaning vid denna visitation handlar om just dop och konfirmation! Satsa verkligen på att tillsammans inbjuda till och arbeta för att många fler barn i era församlingar ska få möjlighet döpas in i Guds stora familj. Jesus påminner oss: *”Den som tar emot ett sådant barn i mitt namn, han tar emot mig!”*.

Av all viktig församlingsverksamhet - prioritera alltid ert konfirmandarbete! Stötta konfirmandpräster, konfirmandledarna och de unga ledarna på allt sätt! Låt konfirmanderna alltid

känna hur viktiga de är! Den som inte får chansen att vara konfirmand lär inte känna Kyrkan och dess budskap och kommer nog inte på tanken, att låta döpa sina egna barn i framtiden. Ju färre konfirmander, ju färre döpta, ju färre medlemmar i våra församlingar! Låt oss tillsammans be och arbeta för vårt viktiga konfirmandarbete!

Under torsdagen samtalade nästan hela personalen om vad man som medarbetare kan göra för att bidra till en inbjudande och helande gemenskap i församlingen och hur allt börjar med våra egna relationer och vår egen arbetsplats. Tillsammans tydliggjorde ni vilket det ansvar ni har för varandra som medarbetare i Tierps pastorat. En lista, på hur ni med respekt och omsorg vill tala *om* varandra och *med* varandra, formulerades. Sätt gärna upp denna viktiga, gemensamma lista vid era arbetsplatser så att ni aldrig glömmer de genomtänkta spelregler ni nu formulerat tillsammans!

Vidare talade vi också om att *allt* i den grundläggande uppgiften - gudstjänst, undervisning, diakoni och mission – *hör ihop*. I anslutningen till Biskop Karins valspråk "JESUS FÖRKUNNAR VI" diskuterade vi hur vi kan förkunna Jesus på olika sätt. Vi kom fram till att vi kan FÖRKUNNA genom att lyssna, förklara, försvara, leka, vårda, sjunga, mötas, visa, lära, göra, känna, se, ge, vandra, följa, be, äta, skapa, förlåta, kämpa, göra gott, var förebilder och undervisa. Och sist, men inte minst, lyftes ett härligt ord fram – *vi kan förkunna genom att glädjesprida!*

I gudstjänst, diakoni, undervisning och mission är det er arbetsuppgift att *levandegöra dessa verb* och koppla samman dem med *hur ni beskriver Jesus Kristus*. När ni sen skulle hitta ord för att BESKRIVA JESUS så gjorde ni det med följande ord: rättvis, utgångspunkt, trygghet, tro, kärlek, tjänare, kärleksfull, tjänare, förändring, Gud, vägen, förebild, offrande, tro, örontitta, vägvisaren, ledaren, människokärlek, våga-radikalt-klarsynt, självhjälp, kämpe, synliggörare.

Ert pastorat - Tierps pastorat - har en spännande tid framför sig med nybyggen och stor inflyttning. Ni är många engagerade, kompetenta medarbetare - anställda, ideella och förtroendevalda.

Ni väljer er framtid varje dag! Valet står mellan att *hela eller att såra*. Jag är så glad att jag under dessa visitationsdagar mött *mångas beredskap att verkligen vilja välja helandets väg!*

Tillsammans, som Kristi kropp kan ni levandegöra Guds rike här i pastoratet. Det gör ni när ni tror gott om varandra och litar på Jesus Kristus som er kärleksfulle vägvisare. Gud välsigne er!

Österlövsta kyrka den 9 februari 2020.

Erland Söderström

Anders Hedman

Kontraktspastor

Notarie

PS: Tillsammans avslutar vi denna visitation med de ord som vi sjöng under samtalet om vår uppgift som Kyrka här och nu:

Texten är: *"Världen behöver människor som jag, Världen behöver Ljus.*

Världen behöver människor som Du, Världen behöver Ljus."

Refrängen lyder: *Du & jag, halleluja. Du & jag, halleluja, Du & jag, halleluja.*

Sen nästa vers: *"Världen behöver människor som Vi, Världen behöver Ljus, Världen behöver människor som Vi, Världen behöver Ljus"*